

sats de mocador ---», NOLLER (*Notes de c.*, 112; *La Pap.*, 61); «no jugarem: només veurem qui talla, ens empassarem una *glop*, y avall», MrnVayreda (*Puny.* iv, 100, 82).

En fi, acabem precisant que el mot avui és usual fins als extrems Sud i Nord del domini; i jo mateix el tinc anotat de pertot: «fer un *glòp*» «fer un petit esmorzar» a Tor de Vall Ferrera (1932); a Mondover, l'usa el localíssim Canyís (*Canyissaes*, p. 103); també cap al Sud se sent algun cop en la lleu especialització 'doll, petita avinguda d'aigua': «ací estem més segurs: a Alzira, quatre *glòps* d'aüja que baxen i s'inunda tot», Polinyà de Xúquer (1962).

L'àrea del mot s'interromp en sec a la frontera de Ponent, però no a la del Nord. Allà el seguim almenys fins al capdallà dels dominis llenguadocià i gascó: Tolosa «*gloup*: gorgée» (Doujat i Visner), Roergue id. id. (Vayssier); se'n serviren el tolosà Goudoull, princ. segle XVII (*gloup de vi*); Dom Guerin de Nant (Aveyron) *beure un gloup* (mj. S. XVII); *gloupet* B. Fabre (de Montpellier); JCastelà del Tarn-e-Garona li dona el sentit de «goutte, larme» («*lou gloup* gimabo de soun nas»). El *TdF* el dona com a només llenguadocià, però Palay registra també *gloup* per al SO. del gascó; i l'existència d'abundants derivats comprova la vitalitat del mot: *gloupejà* «boire de petites gorgées», JSans (Beziers), *gloupà lou sang* «regorger le sang» en l'agenès F. de Cortète (S. XVII), *gloupà* «tomber goutte à goutte, larmoyer» en el Carcí (*TdF*); i en el punt 731 (*ALF*): NE. del Tarn-e-Garona. I en tenim ja dos testimonis medievals: el *Donat Proensal* recull «*globs*: plenum os alicuius liquoris» (53b27), i la *Dietètica* en vers p. p. Suchier: «ab lo lectuari d'estieu / met un *glop* de l'aigua del rieu; / ab aquel d'ivern membre-ti / que bevas un pauc de bon vi», v. 90 (Suchier, *Denkmäler*, 1894, p. 530): tots dos monuments es poden datar de c. 1240 i en tots dos es noten algunes formes llenguadocianes (*tan*, *mauca*, en el *Donat*), i més aviat del SE. del Llenguadoc (*ch* < *çt*, *j* < *gn*, i molts plurals en *-sser* assegurats pel metre en la *Dietètica*).

L'únic romanista que ha dit alguna cosa de l'etimologia d'aquest mot és Schuchardt, *ZRPb*. xxxi (1908), 21, en una nota on el relacionava lacònicament amb l'angl. i neerl. *gulp*. Com que també m'havia impressionat la semblança amb el mot anglès (apunts de 1929), vaig escriure un petit estudi que es va publicar el 1954 (*Archivum* d'Oviedo iv, 72-3; reproduït en *EntreDL*, 65-7), on vaig deixar obert el dilema entre un germanisme romànic i una creació paral·lela en les dues famílies lingüístiques, si bé inclinant-me ja més aviat per aquesta. Deia:

«En occità *gloup* té l'àrea característica dels mots gòtics. I efectivament les llengües germàniques tenen mots evidentment emparentats; falta saber si hi ha parentiu genètic o elemental. Em refereixo al noruec *glúpa* 'engolir (un líquid)', suec dial. *glúpa*, *gliopa* id., danès *glube* 'engolir (un menjar), devorar', angl. mj. *glop(pen)* 'empassar-se goludament' ('to swallow greedily'), angl. mj. i dial. *gloup* id. (*N. E. D.* d'Oxford). Els textos de l'escandinau antic no presenten el mot

primitiu però sí el causatiu que en deriva, *gleypa* 'empassar-se, engolir' ("verschlingen"), i la família té gran vitalitat en les llengües modernes, on ha format molts derivats, el verb *glujsa* 'engolir (líquid o sòlid)', l'antic participi suec *glupande* 'voraç', dan. *glubende* i l'adjectiu *glupsk* o *glubsk* 'famolenc'. El verb primitiu pertany a la classe dels verbs forts de vocalisme en EU (pretèrit suec *glop*, plural *glupum*; noruec *glaup*).²

»Tot fa creure que és un mot antic en la llengua, i li podríem suposar una correspondència gòtica **gliupan* (*glaup*, *glupum*, *glupans*), al costat de la qual s'hauria format un substantiu **GLŪPS* 'engolida, glop', així com al costat de *kriustan*, *kraust*, *krustum*, *krustans* 'cruixir' hi ha *krŭsts* 'cruixit', al costat de *driusan* (*draus* etc.) 'caure' hi ha *driŭs* 'caiguda', o al costat de *tbluban* (*tblaub*, *tblaubum*, *tblaubans*) 'fugir' hi ha *tblaubhs* (pron. *θlŏps* < *θlups*). Tot això és clar, i la -p- romànica dels derivats (*glopada*, *glopear* etc.) no es pot objectar, primer perquè podria ser secundària, i després perquè són molts els mots d'origen gòtic que han conservat en romànic les sordes intervocàliques (*Gamillscheg*, *Romania Germanica*).

»Però hi ha d'altres variants germàniques que compliquen les coses [entre altres raons perquè donen peu a dubtar d'una base germànica unitària, i per tant a plantejar-se si no es tracta de creacions germàniques en diversos focus i en data no arcaica]: l'angl. mod. *gulp* 'engolir àvidament i de pressa' ("to swallow greedily and quickly"), angl. mj. *gulpen*, neerl. mj. i mod. i frisó *gulpen* id., danès *gylpe*, *gulpe* 'vomitar', 'singlotar', tenen al costat seu un substantiu angl. i neerl. *gulp*, que significa precisament 'glop' (*a gulp of wine* en Cotgrave, flamenc occid. *eene gulpe wijn*, *bier of water* en De Bo),³ el qual seria un bon suport per al gòt. **GLUPS* si no fos que la líquida hi ocupa una altra posició. ¿No hi haurà hagut creació onomatopèica independent en les dues famílies? La idea d'una onomatopèia, en diferents variants és difícil de bandejar.» Després d'uns mots que ara ampliaré acabava dient: «Provisionalment subratllaré la versemblança considerable de l'etimologia poligenètica».

Ara em decanto resoltament per aquesta, tenint en compte les consideracions següents. En germànic aquesta arrel en totes les seves variants sembla haver estat sempre estranya a l'alt i al baix alemany, en totes les seves èpoques i dialectes. Ja per això sol augmenta el dubte de si existí en gòtic, majorment no havent-hi testimoni en anglo-saxó ni en escandinau antic; ara bé l'àrea geogràfica del mot romànic (estrany al francès del Nord) exigiria procedència del gòtic i descartaria el francic (que és el que suggeriria si de cas la presència en neerlandès). No hi ha tampoc una etimologia indoeuropea neta i que s'imposi. D'altra banda, si encara la diferent posició de la líquida podria concebiblement explicar-se per alguna apofonia germànica antiga (de tipus, però, anòmal), hi ha encara el fet que en germànic i en altres llengües indoeuropees trobem altres variants amb sillabisme o consonantisme més o menys distint, i la possibilitat d'explicar-ho per combinacions apofòniques o radicals indoeuropees hauria de